

Wystąpienie P.1.24

Lecture P.1.24

Panczyk M.¹, Zarzeka A.^{1,2}, Iwanow L.², Belowska J.¹, Gotlib J.¹

¹Zakład Dydaktyki i Efektów Kształcenia Wydziału Nauki o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, Polska.

²Studenckie Koło Naukowe Prawa Medycznego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, Polska.

Adres do korespondencji:

Dr hab. n. o zdr. Joanna Gotlib

Zakład Dydaktyki i Efektów Kształcenia, Wydział Nauki o Zdrowiu Warszawski Uniwersytet Medyczny, ul. Żwirki i Wigury 61, 02-091 Warszawa

tel. +48 608 108 028, fax. +48 57 20 491

e-mail: joanna.gotlib@wum.edu.pl, www.zakladdydaktyki.wum.edu.pl

Tytuł: **Ocena rzetelności i trafności autorskiego kwestionariusza do badania wiedzy i postaw wobec rozszerzenia uprawnień zawodowych pielęgniarek i położnych w zakresie samodzielnego ordynowania niektórych leków, wystawiania recept oraz kierowania na wybrane badania diagnostyczne – doniesienie wstępne**

Wstęp

Od 1 stycznia 2016 r. pielęgniarki i położne (PiP) zyskują uprawnienia do samodzielnego wystawiania recept oraz kierowania na wybrane badania diagnostyczne.

Cel

Ocena rzetelności i trafności autorskiego kwestionariusza do badania wiedzy i postaw wobec rozszerzenia uprawnień zawodowych PiP.

Materiał i metody

42 studentów. Dobrowolne i anonimowe badania ankietowe, autorski kwestionariusz, 11 pytań zamkniętych dotyczących wiedzy, 32 stwierdzenia dotyczące postaw oceniane w 5-cio stopniowej skali Likerta. Ocena łatwości oraz mocy różnicującej pytań. Współczynnik rzetelności alfa Cronbacha ($>0,70$). Ocena trafności metodą pośredniego szacowania trafności teoretycznej poprzez wyznaczenie wewnętrznej korelacji w strukturze skali, analiza czynnikowa, kryterium Kaisera oraz osypiska Cattella, metoda rotacji surowych ładunków czynnikowych Varimax. Ocena różnic pomiędzy studentami: ANOVA Kruskala-Wallisa z testem post-hoc wielokrotnych porównań średnich rang oraz test χ^2 Pearsona. STATISTICA 12.5 (StatSoft, Inc., licencja WUM), $\alpha=0,05$.

Wyniki

Łatwość 11 pytań z domeny wiedza: 0,52 przy średniej mocy różnicującej: 0,21. Współczynnik -Cronbacha: 0,671, rzetelność dla podskali I i II: 0,892 i 0,806. Dla 26 stwierdzeń tworzących podskalę I w analizie czynnikowej wyodrębniono dwa czynniki, z czego 11 pozycji utworzyło zgrupowanie (Ia), a dalsze 4 drugie zgrupowanie (Ib). Natomiast dla pozostałych 11 stwierdzeń z podskali I z analizy rotacji ładunków czynnikowych nie uzyskano jednoznacznego wyniku. Wyniki analizy czynnikowej wskazują, że struktura podskali II (6 pozycji) jest jednolita. Wyniki analizy porównawczej przeprowadzonej dla łącznego wyniku uzyskanego przez studentów w zakresie wiedzy nie wskazują na istotne statystycznie różnice między grupami podzielonymi względem kierunku studiów (test ANOVA rang Kruskala-Wallisa, $H = 1,983$; $p = 0,371$).

Wnioski

Ocena rzetelności i trafności kwestionariusza wykazała, że jest on właściwym narzędziem do badania postaw wobec rozszerzania kompetencji zawodowych pielęgniarek i położnych.

Ocena kwestionariusza wskazuje na konieczność modyfikacji ankiety w obszarze pytań dotyczących wiedzy, jak

również modyfikacji skali w części dotyczącej postaw.

Badania powinny być kontynuowane w liczniejszej, zróżnicowanej pod względem wykształcenia oraz miejsca, warunków zatrudnienia oraz doświadczenia zawodowego grupie pielęgniarek i położnych.

Słowa kluczowe

rzetelność, trafność, autorski kwestionariusz, pielęgniarstwo, rozszerzenie uprawnień zawodowych

Panczyk M.¹, Zarzeka A.^{1,2}, Iwanow L.², Belowska J.¹, Gotlib J.¹

¹Division of Teaching and Outcomes of Education, Faculty of Health Sciences, Medical University of Warsaw, Poland

²Student Research Society of Medical Law, Medical University of Warsaw, Poland.

Title: Assessment of reliability and validity of original questionnaire to evaluate knowledge of and attitudes towards extending professional powers of nurses and midwives with respect to independent prescription of certain drugs, writing out prescriptions, and referring for diagnostic tests – preliminary report

Introduction

Starting on January 1, 2016, nurses and midwives shall acquire the power to independently prescribe certain drugs, write out prescriptions, and refer patients for selected diagnostic tests.

Aim

Assessing the reliability and validity of an original questionnaire.

Material and Methods

A voluntary and anonymous study (42 students), original questionnaire, 11 questions (knowledge) and 32 statements (attitudes) measured in the five-point Likert scale. Assessment of easiness and differentiating power (DP). Cronbach's alpha reliability coefficient ($>0,70$). Assessment of validity using the method of indirect estimation of theoretical validity by identifying an internal correlation on the scale, factor analysis, the Kaiser criterion and Cattell scree test, Varimax rotation of the raw factor loadings. Assessment of differences between the students: the ANOVA Kruskal-Wallis and post-hoc test with multiple comparisons of the mean ranks as well as Pearson's Chi-square Test. STATISTICA 12.5, $\alpha=0.05$.

Results

The easiness of the 11 questions was 0.52 with the mean DP of 0.21. Cronbach's alpha coefficient amounted to 0.671, reliability for the subscales 1 and 2 was 0.892 and 0.806, respectively. The subscale 1 comprising 26 statements underwent a factor analysis with two variables. Group 1a comprised 11 items and Group 1b comprised another 4 items. The rotation of the factor loadings conducted for the remaining 11 statements from subscale 1 did not produce an unequivocal result. The factor analysis demonstrates that the structure of subscale 2 (6 items) is uniform. No statistically significant differences between the groups of students divided by their majors (the ANOVA Kruskal-Wallis test $H = 1.983$; $p = 0.371$).

Conclusions

An assessment of the questionnaire demonstrated that it is a proper tool to evaluate attitudes towards extending professional powers of nurses and midwives.

There is a need to modify the knowledge-related questions as well as to modify the scale in the attitude-related part of the questionnaire.

Key words

reliability, validity, original questionnaire, nursing